

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szekényi-utca SIMON ház Kunz József ur
kereskedésével szemben.

Hirdetmények,
előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szellemi részét illető
minden közlemények ide intendők.

Bérmegtelen levelek csak ismert kezektől
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.
A SZABADELVÉPÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:
Helyben hához hordva, vagy vidékre
postán küldve:

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 frt — kr.
Negyedévre 2 frt 50 kr.
Egy hóra 1 frt — kr.

Hirdetési díj:
Öt hasábos pettsor egyszeri beiktatásért 5 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr. —
Nyitlér 4 hasábos pettsorért 20 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
újdonság sora 50 kr.

XVIII. évfolyam 1891.

Debreczen. Szombat, Január 31.

22. szám.

A bécsi tarifaizgatások.

Debreczen, január 30.

Hazánk közvéleménye nem késett a leghatározottabban állást foglalni azon mértékeltelen agitáció ellen, melyet Bécsből úznak Baross Gábor kereskedelemügyi miniszter tarifa politikája ellen. Bizonyos osztrák körök felfuvalkodottsága, melyek Magyarország gazdasági politikájának függetlenségét fenyegetni vakmerősödtek, éles rendreutasítást kap ama számos nyilatkozatban, melyek az ország minden vidékén a legtekintélyesebb egye-
sültek és testületek részéről tételnek, hogy Baross a nemzet rokonszenvéreől tarifapolitikáját pedig annak tetszéséről biztosítsák.

A magyar közvélemény ezuttal ismét fényesen teljesíti kötelességét. Egy mozgalommal szemben, mely elvetemedettségében annyira megy, hogy a magyar állam szuverenitását tagadja legfontosabb gazdasági érdekei tekintetében, zárt phalanxban lépnek fel a kereskedelmi és iparkamarák s ezekkel egyetemben a közvélemény az ország veszélyeztetett jogainak s megtámadott érdekeinek védelmére.

Láthatják tehát a bécsi urak, kiknek kezdeményezéséből eredt a mozgalom, hogy praemissájuk teljesen hamis volt. Egész haditervük azon feltevéseken alapult, hogy az új áruszállítási díjszabás csupán a magyar kereskedelmi miniszter szeszélyének kifolyása, hogy tehát könnyű lesz Baross osztrák kardcsörtetésével elszigetelni a kabinet többi tagjaitól s az ország közvéleményétől. Az utóbbi napok manifestói behozonyították, hogy e feltevés esetén számítási hiba volt.

Az ország egyértelmű helyeslése bizonyítja, hogy Baross Magyarország valódi szükségleteinek megismeréséből s a közvélemény jól felfogott kívánataiból

merítette forgalmi politikájának vezérelveit. Egy félhivatalos közlemény által, valamint azon határozott nyilatkozat által, melyet gyóf Szapáry Gyula miniszterelnök tett a parlamentben Kaas interpellációja alkalmából, köztudomású lett, hogy Barossal minden kérdésben, és különösen a tarifapolitika kérdésében is solidárisnak vallja magát az összkormány.

Most hát bizonyára vitézül megfújják Bécsben a visszavonulót s ez a legokosabb, a mit az adott esetben Cislajtániában tehetnek.

Ha az előítőkötetben az ellenség túlnyomó erőt mutat, jobb mindjárt beszüntetni a tüzet. Okosabb a küzdelmet a bevezető csatározásnál abban hagyni, mint egy nagy csatát veszteni.

A magyarországi nagyarányú reakcióról következőleg számolunk be:

Az ország legnagyobb iparos testületén, az országos iparügyesületen kívül, a budapesti nagykereskedők és nagyiparosok társulata és a fővárosi iparoskör tartottak újabb gyűléseket és emelték fel tiltakozó szavaikat.

Az országos iparügyesület gróf Zichy Jenő elnöke alatt egyhangu határozata gyanánt kijelentette, hogy Baross Gábor kereskedelmi minisztert, közgazdasági és tarifapolitikájáért, meleg hangon tartott bizalmi feliratban fogja időközönként s a felirat megszerkesztésére Mudrony Soma igazgatót, Szontagh Pál és Ráth Károly igazgatósági tagokat küldte ki.

A budapesti nagykereskedők és nagyiparosok társulata hazafias kötelességének ismeri kijelenteni, hogy a magyar kormánynak a hazai ipar és kereskedelem felvirágoztatására irányzott közlekedési és közgazdasági politikáját általában, s a január 1-én életbe léptetett vasúti árudíjszabást különösen helyesli, és azért a magas kormány és Baross Gábor kereskedelemügyi miniszter iránt teljes elismeréssel s bizalommal viseltetik.

A fővárosi iparos kör szintén teljes bizalmát fejezte ki Baross iránt, a kit ugyan ekkor közgazdaságunk és nemzeti iparunk emelése körül kifejtett kormányzati tevékenysége iránti hálás elismerése, nem különben az

iparosság osztatlan bizalma jeléül, öt lelkes ovatók mellett az iparoskör tiszteletbeli tagjává választotta meg.

A magyar iparosok és kereskedők országos értekezlete febr. hó 2-dikára országos értekezletet hívott össze, mely alkalommal a magyar iparosok és kereskedők érdekeit védő tiltakozó emlékirat fog felolvasatni és aláírásra bocsátatni.

A kereskedelmi és iparkamarák közül a kassain és miskolczi kivül újabb a nagyvárad, szegedi, kolozsvári és soproni csatlakoztak a mozgalomhoz. A nagyvárad Baross-tól kérte a magyar közjog megsértéséért a „Neue Fr. Presse“-től Magyarországon a szállítási kedvezmény megvonását.

A nagyvárad kereskedelmi csarnok hasonlóképp visszautasította az osztrák támadást.

Az egyetemi ifjuság tüntetése. Az egyetemi ifjuság körében mozgalom indult meg, hogy tüntetést rendezzenek Baross Gábor kereskedelmi miniszter nemzeti politikája mellett. Az előkészítő bizottság megállapodott abban, hogy egy impozáns ifjusági gyűlést hi egybe, mely fejezze ki bizalmát Baross miniszter személye és nemzeti politikája iránt. A bizottság ezenkívül azt is elhatározta, hogy a jövő hét folyamán fátylas zenével tiszteli meg a minisztert. A hírlapok utján fel fogják szólítani az összes vidéki főiskolák ifjuságát, hogy elvileg fejezze ki csatlakozását a nagygyűlés határozataihoz. — A fátylasmenet február 3-kán, kedden este 6 órakor lesz.

Tegnap a brassói kamara is csatlakozott a mozgalomhoz.

A királyi táblai tanácselnökök és bírák kinevezése iránt. mint az „Ügyvédek Lapja“ írja, mult szombaton történt meg a felterjesztés az igazságügyminiszter részéről és a mint ő felsége részéről a szentesítés megtörténik, erről az igazságügyminiszter nyomban táviratilag értesítik, ki aztán az illetőkkel haladéktalanul közölni fogja a legfelsőbb elhatározást. Az említett lap a következőkben közli a tanácselnökök listáját és a helyeket, a hova azok ki lesznek nevezve. E szerint: Budapesti tanácselnökök: dr. Barta Béla, Polgár Ignác, Gecző János. Debreczenben: Csathó Ferenc, Széll Farkas budapesti kir. táblai bírák. Győrben: Vági Mór, curiai kiegészítő bíró, Zoltán Géza budapesti kir. táblai bíró. Kassán: Kziszt János budapesti kir. táblai tanácsel-

nök, Bernát Elemér curiai kiegészítő bíró. Kolozsvár: Schneider József marosvásárhelyi táblai tanácselnök, Mező Albert budapesti kir. táblai bíró. Marosvásárhely: Fekete Gábor marosvásárhelyi tanácselnök. Nagyvárad: Ritoók Zsigmond nagyváradú ügyvéd. Pécs: Cserekesz Sándor a nagykanizsai törvényszék elnöke. Pozsony: Lasz József curiai kiegészítő bíró. Szeged: Bernát Géza kir. táblai bíró, Gottl Ágoston curiai kiegészítő bíró. Temesvár: Fluck Ádám és Horváth Jenő budapesti kir. táblai bírák.

Az új főügyészek. Az új királyi táblák mellett s erveendő kir. főügyési állásokra szóló kinevezések már szintén föl vannak terjesztve legfelsőbb jóváhagyás alá. Királyi főügyészeké ki vannak nevezve: Kozma Sándor budapesti kir. főügyész Budapestre, Vita Sándor marosvásárhelyi kir. főügyész Kolozsvárra, Cserna Vincze, budapesti főügyési helyettes Debreczenbe, Lobmayer István újvidéki törvényszéki elnök Szegedre, Párty István curiai bíró Kassára. A többi főügyészek élén egyelőre főügyési helyettesek lesznek, kiknek kinevezése legközelebb szintén megtörténik. Legközelebb nyilvánosságra hozzák a jelenleg Budapesten működő királyi táblai bírák kinevezésére vonatkozó intézkedéseket is. A többi bírák kinevezése ellenben a legújabb megállapodás szerint, csak ápril vége felé fog megtörténni.

Országgyűlés,

Budapest jan. 29.

A képviselőház mai ülésének elején a kisdobóvási törvényjavaslatból függőben hagyott két szakaszt tárgyalták le. A fohász-szerű imára vonatkozó s módosított szakaszra nézve a ház eltagadta a közoktatási bizottság szövegezését.

A vasárnapi munkaszünetről szóló törvényjavaslatot tárgyalta ezután a ház. Emi ch Gusztáv referálta a javaslatot a közgazdasági bizottság nevében. Piltch József azt indítványozta, hogy a javaslat adassék vissza a miniszternek, hogy a vasárnapi munkaszünetelés helyett a „megpihenési napok elvére fektessék“ a javaslatot. Gaál Jenő (pécskai) azt ajánlja, hogy a miniszter szá-

elegáns fővárosi gavallérhoz sem pénzem sem guszatusom nem volt. Külömben nagyon is téved az, a ki az igazi fővárosit csak kike-ményítve, czilinderben, divatos ruhában, csipkékben, bársonyban tudja képzelné. Ép ugy meg van ott a rongy és a piszok, mint a fény és a báj. Epen ugy igazi fővárosi az a pálinka illatu korántsem párisi divat szerint öltözött napzamos, a ki a Duna parton a hajó rakodásnál tisztezer többször dolgozik egy nap alatt a mi napzamosunknál, mint az a kikent kifent uracs, a ki semmi egyebet nem dolgozik, minthogy a körmeit tisztán tartja és saját kezüleg felhajtja a nadrágja alját. Epen olyan fővárosi az a Herkulánus és Pompéji zenétől hangos romjai között feltalálható festett képű s mélyen kivégzett ruhájú régiség, mint a koronaherezgető az laz ifju uri né, a kinek láttára az ember zavarba jő, hogy mit csodáljon jobban, szépségét e vagy azt az ügyességet és csint, a melylyel öltözködik.

Abból, hogy igazi fővárosi lettem, magától értendő volt két körülmény. S ez az, hogy későn feküdtem le és későn keltem fel. A mint felkeltem, gyors tempóban siettem a kávéháza reggelizni kétét és újságot. Az előbbi mellékes, az utóbbi a fő. Újságot olvasni nem is tud más igazán, csak a fővárosi ember. Budapestben mindenki olvas újságot, még az is, a ki olvasni nem tud. Ez ez tény például a mi sarki hordárunk fülem hallatára olvasta fel szomszédjának a Guttemberg találmányával ösmertelen gyümölcsös kofának, hogy miféle francia ételeket ettek a miniszterelnök ebédjén az oda hivatalos nagyságok, méltóságos és excellenciás uraságok. Ez is érdekelte őket, nem csupán a legújabb véres szerelmi dráma, melynek szokások utolsó nagyjelenete, a gyilkolás, megdöbbentő büség-gel volt a czimlapon megörökítve.

Természetesen a magunk forma embereknek másforma volt az újság olvasása. A hány lapot a reggelivel együtt elfogyasztottunk, rendesen többre került volna készpénz-

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A genfi tó partján...

A genfi tó partján,
Sok a virág, több mint má-utt.
A genfi lányoknak,
Hoj, gyilkos a pallantásuk.
Talán a szivem erről,
Többet is tudna mondani...
— De azért közülök
Még se tudók választani!

Szemökben a varázs,
Csillámlóbb, mint a tó vize,
Es szivők, ugy hiszem,
Nem a nád, a víz szélibe'.
Szépek is, jók is, hűk is,
Az az egy barna legkivált...
— De arról ki tehet?
Szegények, hogy — csak franciák!

Gent, jan. 25. Szabolcska Mihály.

Budapesti emlékek.*)

Budapest, hazánk fővárosa ünnepel.
Ünnepi azt az ürvendetes eseményt,
hogy lakosainak száma elérte, sőt felülhaladja a félmilliót.

Nem hiszem, hogy volna egy igaz magyar sziv, melyet büszke örömmel ne töltene el ez a hír. Engem lázba hoz, fellelkesít. S visszazogdolóok arra a néhány évre, a mit Budapesten töltöttem el.

Erős vágy, sőt ösztöntel bevallom, merész ábrándok vonzottak, mint iskoláimat bevégezett ifjut, a haza szive felé.

En azt hiszem, megértettem annak a szivnek a dobogását, s meg vagyok győződve

*) Felolvasatott a „Csokonai-kör“ január 29-iki ülésén.

róla, hogy éltető vért szivtam magamba belőle.

A lelkesedés e kitéréséért bocsánatot kérek, mert a lelkesedés ma már nagyon kiment divatból.

A régi ideálok dűledeznek, porladoznak. Nincs, a ki értők lelkesüljön. Nem is érdemes. Az új ideálok nehezen bontakoznak ki a jövő homályos ködéből. Jó szem kell hozzá, mely megelássa őket, s meleg életkedv, mely lelkesüljön értők.

Ily ideálként áll én előttem a művelt modern állam, melynek előhírnöke és biztos téka Budapestnek bámulatos fejlődése.

De megálljunk. Hiszen nem akarok én erről az ifju óriásról zengeni dioshimnuszokat. Sokkal számítóbb vagyok, mintsem hogy egy vezércikkkel tegyem próbára már is meglehetősen igénybe vett becses türelmüket és hozzáteszem, sokkal önzőbb is.

Ismeretes szerénységem tiltja bevallanom, hogy magamról akarok beszélni. Mondjuk inkább, hogy azon benyomások, azon gondolatok tarka tömkelegéből válogatok ki egynehányat, s helyezem azokat közszemlére, a melyekkel Budapest szivem, lelkeim elteltek. Tekintsék memoiroknak, napló töredéknek vagy bárminek ez igénytelen beszégetést, csak azért kérem előre is bocsánatukat, ha talán a dolog és a forma természeténél fogva kissé ösztönből leszek, mint különben szokásos.

Mikor 1855 őszén azzal az erős elhatározással, hogy a szigorlatokat lerakom, s egyelőre legalább állandóan budapesti lakos leszek, utnak indultam Budapest felé: valami sajtószerevő fásultság vett rajtam erőt. Magam határozottam el magamat e lépésre, magam osztottam be közeli jövőmet s mégis ugy éreztem, mintha valami ellenállhatatlan erő hatalma alatt állanék, az vinne, sordna magával, se kérdve se hallva aggodalmaimat, töprengéseimet, ügyet se vetve nyugtalan álmaimra, melyeket homályos jövőmtől meg a szigorlatoktól való félelem idézett elő. Éreztem a fatum lehelletét s rá birtam magam.

Ezt különben inkább csak a szép kifejezések kedvéért mondom, mert a dolog valójában ugy állt, hogy ellenállhatatlan vágy vonzott Budapestre. Azt tartom, Budapest az Magyarországnak, a mi Páris Franciaországnak. Bár soha sem voltam se Franciaországban, sem Párisban, ebben azt hiszem mégis van valami igaz. Mert vannak némi homályos fogalmaim a felől, mennyire rajong a francia Párisért; legalább ugy hiszem rajong. Rajtam is ily fajta érzelem vett erőt Budapest iránt, mely rám nézve akkor a világ közép-pontja volt.

Az első napokban söt hetekben az a feutebb említett fásultság még mindig tartott. Egy nagyszerű labirintban éreztem magam, melyben tétova bolygok félig öntudatlan, melyből nem értek semmit, melynek zaja elkábit szinte lever.

De a chaos lassanként kezdett oszlani. Kezdttem megismerkedni a várossal; a Duna, a két part, túról a vár és a Gellért, emitt a zegzugos belváros, a körutak, a zajos kerepesi ut, a gyönyörű Andrassy-ut, szóval a város képe lassan-lassan tisztán bevésődött lelkembe, hogy abból soha ez ez életben ki ne töröltessék.

Magával a várossal igazi baráti frigyre csak akkor léptem, mikor bele éltem magam, belevegyltem abba a zürzavarba, abba a nyüzsgő, forrongó, zsbongó zajba, melynek fővárosi élet a neve.

Nem kértem én, nem néztem én azt, hogy mi az indító ok, mely ezt a pezsgést előidézti; ünérdek, haszonlesés; hiúság, nagyzás; magasatos tiszta eszmék és vágyak, vagy tisztátalan aljas szenvedélyek, józan előre törekvés vagy ostoba hőbort; csak azt, hogy pezseg, hogy forr, hogy él. Értőteljes életkedv és tett vágy kapott meg engem is. Menni, futni velök előre. Kiki a maga utján, a maga céljái és vágyai felé; csak előre!

Néhány hét, mondjuk egy pár hónap alatt olyan fővárosi voltam én, hogy külbömb sem kellett. Nem ugy értem, hogy valami

mára a törvényjavaslatban contemplált fölhatalmazás és intézkedési jog három év múlva iktatassék a törvénybe.

Andrássy Tivadar gróf szólalt föl azután, beszéde végén azt javasolta, hogy Szent István napja mint nemzeti ünnep törvénybe iktatassék.

Petrich Ferencz szent István napját nem fogadják el nemzeti ünnepül. Beöhy Akos szent István napjának nemzeti ünnepül tételében csatlakozik Andrássy Tivadar gróf indítványához. Andreánszky Gábor báró után Károlyi Gábor gróf márczius 15-ikének nemzeti ünnepül kimondását javasolta.

Baross Gábor kereskedelmi miniszter az egész ház figyelmét és helyeslését kérésre szólalt föl. Kifejtette, azon humanisticus érdekeket, melynek a törvényjavaslat benyújtására készítették s szépen fejtegette, hogy a munkaerő magóvása mennyire érdekében áll az iparnak. Világos érveléssel fejtegette ki ezután Baross, hogy a miniszternek a munkaszünet elől kivételek statuálására fölhatalmazást kell adni. Kifejtette azon okokat, melyek miatt a mezői munkásokat nem lehet egy kalap alá az ipari és gyári munkásokkal. Kijelentette a miniszter, hogy ha az összes munkásoknak bármelyikük ellen biztosításról törvényjavaslatot terjeszthet a ház elé, úgy az iparfelügyelők intézményének rendszeresítésére nézve is tesz javaslatot; de ha a bármelyik elleni biztosításról az összes megterjeszthetne is elő javaslatot, az iparfelügyelők intézményét rendezni fogja. Szent-István napjának megünneplését azért is óhajtja, hogy ez által a magyar államiság megünneplését a munka körében is terjeszse.

A törvényjavaslatot a ház általánosságban elfogadván, részletes tárgyalás során az első s-nál Andrássy Tivadar gróf előterjesztette a Szent-István napjának megünneplésére szolgáló módosítványt. Irányi Dániel a „Szent” kihagyását javasolta „István”-el, mert az a felekezetek egy részét sértene s a karácsony első napját is megünneplétni javasolja. Károlyi Gábor gróf módosítást nyújt márczius 15-ike és augusztus 20-ika megünneplésére. Polónyi Géza élesen és kíméletlenül megtámadta Irányit, mint a kinek indítványai szerint felekezeti szempontokat kivernek a vitába. A vitát ezután holnapra halasztották.

Budapest, Jan. 30.

Személyes élvitkozással kezdődött a képviselőház mai ülése: Irányi Dániel védelmezte magát Polónyi tegnapi támadásával szemben, mire Polónyi kijelentette, hogy nem volt szándéka Irányit felekezeti séggyel vádolni. Ez incidens után a vasárnapi munkaszünetről szóló törvényjavaslatot tárgyalták folytatódóan. Veress József Szent-István napjának megünneplése ellen szólott. Sréter Alfréd módosítványt ajánlott oly czélból, hogy a kisiparosok és a kereskedők bizonyos körülmények között a munkaszünet kötelezettsége alól fölmentessenek. Polónyi Dezso báró Sréter módosítványát pártolta s ellene szolt a Szent István napja megünneplésének. Beöhy Akos a vitának felekezeti vádja miatt panaszkodott. Csátrai Zsigmond után Mocsáry Lajos beszélt Szent-István napja ellen.

Tisza Kálmán beszélt ezután a ház

ben megvéve, mint a mennyit a reggeli ára a köteles borraival beleszámítva kitett.

Miután reggel későn keltem fel, ebből okszerűen következtethető, hogy este későn fekszem le. Az angollal tartottunk. Az idő pénz. Az igaz, hogy nem nekünk volt pénz, mert mi fizettük meg az árát, de legalább nem aludtuk agyon magunkat. A sok alvás bizal és lustává tesz. S ki merem mondani, hogy ettől a kettőtől a fővárosi ember még a legléghőbb is fázik.

A fővárosi és vidéki léha között az a különbség, hogy a fővárosi léha csak dologtalan, de nem rest; a vidéki pedig rest is. A fővárosiak közt inkább olyanok találkoznak feles számmal, a kik dolgoznak kézzel lábbal, legalább úgy látszik, futnak fáradnak, arczukról a munka gyönyöre sugárik s valóságos léha, üres célcsepok. Nálunk gyakoribb az ellenkező, hogy a ki valósággal, is rest dolgozik.

Nappal az ember el van foglalva azzal, a miből él, ki sáta kocsiással, ki periratok körmölésével. Este 6-7 óra tájban van a sáta, a mozgás ideje. Azután a vacsora, melynek vékonyka peccsenyije leggyakrabban zsir helyett tréfában uszik s viczöl van körüte. Vacsora után, ha rövid volt, ezért, mert még korán van lefeküdni, ha hosszú volt azért mert már ugyis későn következik a kávéházi tracs.

Pesti élet, kávéházi élet, szokták mondani. Van benne igaz, valamint abban is, hogy sok embert még inkább fiatal embert elront, kit egy időre, kit örökre. S azért én mégis azt merem mondani, bár volna itt is olyan kávéházi élet.

Budapesten a kávéház nem csak mulató hely, mint itt s másutt a vidéken, hanem szórakoztató, üdülő hely, a legdemokratikusabb kaszinó.

Sok nemes versengés, szilárd elhatározás és komoly törekvés közöni lételet ilyen kávéházi tracsnak, mely hol komolyan, hol vigan, hol magas, hol köznapi dolgokról, de mindig szabadon, frissen, elmésen foly, mint

többségének helyeslése mellett, fejtegette, hogy a magyar történelem szentnek nevezi első István királyt s hivatkozott Budai Eszéias református történelmi munkájára. Pártolta ennélfogva Andrássy Tivadar gróf indítványát. Utána Szalay Imre Veres Józsefet támadta meg.

Baross Gábor kifejtette, hogy a törvényjavaslatról távol áll minden felekezeti motívum s a kormány Szent-István napjából általános nemzeti ünnepet kíván teremteni. A benyújtott módosítványok közül csupán Andrássy Tivadar grófét pártolja. Az első szakaszt Andrássy módosításával fogadta el a ház többsége s így „Szent István napja mint nemzeti ünnep” munkaszünetes nappá tétetett.

Elemi iskolák építéséhez.

Debreczen január 30.

Alföldi falvakon minden ház egyforma. Alacsony, földszintes, vályog épület, utczára hajló végükön két apró ablak, a fedelük pedig nád. Elvéve találhatók csak olyant, a melyik anyagra, csinosra, nagyságra nézve kiválik a többiek közül. A melyik különb a többinél, az az uraság kastélya, a templom meg az iskola. — Sok faluban nem az iskola, hanem a nagy vendégház. — A legtöbb falun azonban ma már mégis az iskola. — Ebből látszik, hogy az egyszerű, értelmes földmies lakosság, a mely a falvakban lakik, az iskolát nem olyan épületnek tartja, mint a többi közönséges lakóházat. — Annak mutatásabbnak, szilárdabbnak, magasabbnak kell lenni, mint a falu többi házának, hogy az idegenek mindjárt a szemébe tűnjék s az idegen rá mondja: ez az épület, bizonyosan az iskola.

A városokon is így gondolkoznak, már t. i. kivéve azokat, a hol nem így gondolkoznak. A városok is többnyire egyforma házak vannak. Nagy épületek. Sok ablakkal az utczára, czifrasággal a falakon, magas földszintesek és emeletesek. De a sok szép nagy házak között a többieknél meg szebbek és nagyobbak is tűnnek fel, a melyekről első tekintetre kitalálható, hogy ez nem magán lakásokra való ház. Ez bizonyosan iskola vagy más középület. Mert ez egy valóságos palota.

Nos hát Debreczenben, bejárható az egész várost, de, ha, egy-két felsőbb iskolát leszámítva, a külsőjéről akarod megismerni: mely épületek nálunk az iskolák, akkor vándorlásaid végén azt a meglepő következtetést vonhatod le magadnak, hogy Debreczenben egyetlen iskolaépület sincs. Valóban úgy áll a dolog, hogy Debreczenben nincs egyetlen elemi iskola, a mely a középület figyelmet ragadó jellegével bírna, a melyet díszkedve mutogathatnánk idegen látogatóknak. — De van egy nagy vendégházunk, a melyről híresek vagyunk, bár az sem nagyon impozáns és bámulatos épület, ha csak akkor nem bámulat kelte, mikor megszűnik az idegennek, hogy a fogadó minden szerénysége dacára is 400,000 forintot emésztette föl a városnak.

Pedig lehetne nekünk már néhány igazán díszes, középület jellegű iskolánk. Mert 1867 óta sok-sok ezer forintot költött a város iskolák építésére. — Mondják, hogy csupán a Csapó Arok utczán lévő iskolák 60-70 ezer frtba kerültek. — Mégis láttunk

testedző vivásban a kardok csattogása. Itt ott egy két két kék foltnak, egy két szurásnak oda se.

Annál vigabban foly tovább azután. Az is igaz ám, hogy az ilyet sokkal hamarabb találjuk a Fiume kávéházban, hol különösen este színház után minden rendű és rangu intelligens uri ember nem ritkán nőkel és fiatal lányokkal együtt megfordul, mint például, hogy Budapest éjleli titkainak fátylát feljebb ne lebbentjük, az Andrássy uti Metropol kávéházban, hol az operai kar- és ballet tündérei s Orfeumok csillagai éjféli körüli tünnek fel s bámulatjait magukat Budapest epedő fiatalosága által.

Sokszor eszembe jutnak azok a szombat estéek, melyeken néhányan, egy szűkebb társaság, rendszeren összejöttünk. Szabad volt minden tárgy, komoly ugy, mint vig; szakszerű ugy, mint általános érdekű. Tréa, élez, szurás, vágás minden meg volt engedve: csak megharagudni nem volt szabad. Alapszabályaink első és utolsó paragrafusza az volt, hogy a ki megharagszik, fizet. — De ennek az alapszabálynak is az volt a végezte, mi általában az alapszabályoké lenni szokott: hogy mit sem ért. Nem akart megharagudni senki. S így mindig azon kaptunk azután össze, hogy ki fizessen? Ez alatt a trautactió alatt ám mindenünk kijött a sodrából s a vége az lett, hogy mindnyájan megharagudtunk s mindnyájunknak fizetni kellett. Ez nem jó lesz így — gondoltuk — fordítsunk rajta egyet. Ad audieum verbum citáltuk Eleket, a fizetőt, ki mellesleg mondva nagy fámászó vala s titkos körülörmél élvezte, hogy a rend fenntartására alkotott alapszabályunk ily galibát csinál. Azt mondtuk neki, hogy álljon ő is a szövetségbe s fogadják el kötelezőnek az alapszabályt ő is. Epen akkor, midőn e propositiót tettük neki, oly ideges volt az egész társaság, hogy Elek meggondolatlanul ráállt.

(Vége köv.)

mi már azoknál módos alföldi falvakban szebb iskola épületeket.

Nem annyira az áldozatkészség hiányzik tehát, mint inkább a helyes, egységes eljárás. — A rendszerben van a hiba; a rendszerben, a mely — ösmerjük el — nem alkalmas arra, hogy a népeveléshez és a város méltóságához illő alkotásokat hozzon létre. — Minden eddigi iskola építés olyan volt, mint a napról napra való élőködés. Nem egy megszabott egyöntetű terv szerint épültek az iskolák, hanem a mint az iskolába feladott tankötelesek évről-évre való szaporodása követelte, vagy egy-egy megrozzant, répi épület tarthatatlansága sürgette, itt egy, — amott két tantermet és tanítói lakást, nem nagyon válogatva a helyben sem, hanem a hol legolcsóbban juthattunk a telekhez, építették a város, nem önmagának, hanem a felekezeteknek. Mert a városnak nincsenek saját iskolái, de vannak a felekezeteknek. A város régi usus alapján, meg egy ezeltől körülbelül negyedszázaddal kötött szerződés szerint csak a terheket viseli, épített és jókarban tart iskolákat, gondoskodik tanítói lakásokról. De egyébként nem igen avatkozik ezen iskolák ügyeibe. A tanítókat a felekezetek választják és az iskolák felügyelét az egyházak gyakorolják. Ezek állapítják meg, mikor és hol van szükség új iskolára s akkor egy átirattal megkeresik a várost, hogy: tessék építtetni. És a város építtet, ugy, hogy éppen a legégetőbb szükségnek elég legyen téve. Nem esoda, ha ilyen rendszer, ilyen viszonyok mellett nincsenek díszes elemi iskoláink. A mivel nem akarunk semmit levonni az intézők kétségtelenül hathatós ügybuzgalmából, sem nagy érdemeiből. Mert ismételjük: a régi szokás és szerződés által teremtetett rendszerben van a hiba.

A közel jövőben 100.000 forintot fog a város ev. ref. elemi iskolák építésére fordítani. Olyan összeg, melyről pompás épületeket állíthatnánk elő. Azonban az egyház között létrejött megállapodásokból azt következtethetjük, hogy nyerni fogunk ugyan több új tantermet és tanítói lakást, lerombolnak egy-két tühretetlen ócska iskolát, de iskoláinknak sem külső képe, sem belső szervezete nem fog változni.

E százezer forintból négy évre beosztva, annyifelé építenek majd kisebb-nagyobb iskolát, hogy azoknak egyike sem lelet nagyobb szabásu. Ez az intézkedés nem is engedi meg azon, a szülők által ohajtott és pedagógiai szempontból is kivánatos czél felé való közelledést, hogy az osztályok és iskolák város részekként lehetőleg összpontositva legyenek. Jelenleg olyan elsőtörtan vannak iskoláink felállitva, és az osztályok elhelyezve, hogy a szülők gyermekeiket nem képesek ugyanazon egy iskolában végig járni, hanem évenként más-más iskolába kénytelenek őket küldeni.

Holott központosított osztályokban könnyebb volna a felügyelés; a tanszer gyűjtemények beszerzése kevesebbe kerülne. De maga ezen beosztás inkább megfelelene annak a nagyszámúknak is, a mely a debreczeni ev. ref. egyháznak parochialis körökre való felosztásában nyerend megvalósulást.

S azt hisszük, hogy egy-egy központosított elemes iskola építése a városra nézve pedig gazdaságosabb, mint két három, ugyanannyi gyermeket befogadó kisebb földszintes iskola építése.

E tárgyra még visszatérünk.

Napi hírek.

Tájékoztató.

Korcsolyapálya a Margit-fürdőben és a Nagyerdő nyitva reggeltől estig.
Nagy sétahangverseny vasárnap és szünnapokon d. u. 4 órakor a „Margit-fürdő” nagyerdőben.
Múzeum a kollegiumban nyitva vasárnaponként délelőtt 10-től 12-ig.
Anyakönyvtár a kollegiumban a közönségnek nyitva pénteken délelőtt 11-től 12-ig.
Nyilvános olvasóterem a kollegiumban nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 2-7-ig.
Jan. 31. Csizmadia ifju mesterek bálja.
Febr. 1. Iparos ifjak önk. köre közgyűlése.
Febr. 1. Zion egyet. alakuló közgyűlése.
Febr. 1. Az E. M. K. E. bálja a Bika-száll da nagyerdőben.
Febr. 2. Ipar és keresk. kamara rendk. közgyűlése d. u. a kamara helyiségében.
Febr. 5. Allami ménok szétosztása.
Febr. 7. Evang. füllegylet theasztélye a Biká-ban.
Febr. 7. Kőművesek bálja.
Febr. 8. Alföldi takarékpénztár közgyűlése d. e.
Febr. 9. Helibeli helyőrségi tiszt kar estélye a „Biká”-ban.
Febr. 10. A függetlenségi kör bálja.
Febr. 14. Szabadelvi párt bálja a Bikában.
Febr. 22. Kölcson-szegélyező egylet közgyűlése.
Febr. 25. Reményi Ede hangversenye.
Márcz. 1. Oskótelepebe való beiratás határideje lejár a városgazdai hivatalban.

— A Csokonai kör tegnapielőtti felolvasó ülésén díszes és válogatott közönség volt jelen a városház nagyerdőben. A felolvasások sora Kósa Barnának egy Heineből fordított költeményével: „A két gránátos”-sal kezdődött, melyet, Kósa Barna urat betegségé akadályozván, Londez Elek hirlapiról olvasott fel. Ezután következett Dr. Kenéz Gyula érdekes és tanulságos felolvasása „A forró földön flórjáról”, melyet a felolvasó képekben is bemutatott. Végül Dr. Tüdös János olvasott egy szellemes csevegést „Budapesti emlékek” czim alatt. Mindhárom felolvasást zajosan megéljenezték.

— Gróf Zichy Géza kinevezését a nemzeti színház és operaház infendánsává a hivatalos lap tegnap száma közli.

— A deb. kamara meg az oszt. rák agitató. A debreczeni ipar- és kereskedelmi kamara rendkívüli közgyűlést tart, melyet Sesztina Lajos elnök és dr. Király Ferencz titkár orsz. gyűl. képviselő febr. hó 2-dikára, hét óra d. u. 3 órára hívtak össze. A kamara titkára határozati javaslatot fog a közgyűlés elé terjeszteni. A határozati javaslat csatlakozik a kassai kamara által kezdeményezett ellen mozgalomhoz; bizalmát fejezi ki Baross érdekes, hazafias közlekedésügyi politikájára iránt, tiltakozik az oszt. rák szaktestületek illetéktelen beavatkozás ellen. A közgyűlést már tegnapelőtt mára óhajtották a vezetők összehívni, azonban közbejött akadályok miatt kénytelenek voltak hétfőre halasztani. Egyik helyi hirlap azon állítása, hogy a kamara már intézett felterjesztést Baross-hoz, nem felel meg a valóságnak.

— Számonkérőszék ült össze ma a városházán dr. Dégenfeld József főispán elnöke alatt. A mult év második felében végzett tevékenység kimutatásai vizsgálatnak felül.

— A király itthon. A király ő felsége egész udvartartásával febr. 3-án érkezik több heti tartozkodásra Budapestre. Az eddigi dispositiók szerint, febr. 19-én nagy fogadás lesz az udvarnál. Ezen a királyné ki febr. hó első napjaiban oda érkezik, szintén résztvesz. Ezutal bál nem lesz az udvarnál.

— A deb. kir. tábla tanácselnökeit régi kötelek, kedves emlékek fűzik Debreczenhez. Széll Farkas, a kinek a szépirodalom terén is díjirneve van Széll, György báránai ev. ref. lelkész fia; iskolát Debreczenben végzte, a hol már diák is korában feltűnt elbeszélő költeményeivel (A követ. Don Alfonso Castiano. Vékony László stb.) Csáthó Ferenc a másik tanács elnök nagyváradi ügyvéd volt előbb. Kétszer nősült, első neje Szikszay József Debreczen áldozatkész polgárának a leánya volt: Jeanette, a ki azonban már régebben elhalt. E nejtől egy fiu és egy leánya van. A debreczeni társas élet mindkettőben kiváló műveltségű, szeretetrel megtogt nyér.

— Iskolalátogatás. Kis József kir. tanfelügyelő, Némethy Lajos ev. ref. iskolaszéki elnök, Sáfár László tanító egyleti elnök és Beke Mihály városi árvaszéki elnök mint ref. egyházmegyei kiküldöttek társaságában a debreczeni ev. ref. elemi és jismétli iskolák látogatását f. hó 24-én ismét megkezdette, s azt ez idő szerint is folytatja.

— A debreczeni polgári kör f. évi febr. hó 15-én azaz vasárnap d. u. 3 órakor saját helyiségében évi rendk. közgyűlést tartand, melyre a kör tagjait tisztelettel maghivom. A közgyűlés tárgyai: 1. Évi jelentés. — 2. A számvizsgáló bizottság jelentése a mult évi számadás megvizsgálásáról. — 3. A jövő évi költség-éörirányzat megállapítása. — 4. A könyvtári bizottság jelentése a könyvtár állásáról. — 5. Az alapszabályok 2 §-ának módosítása. — 6. Tiszti kar lemondása és új tiszti kar választása. — 7. Indítványok. — Felkérnek a tagok, hogy miután az alapszabályok 13 §-a értelmében az alapszabályok módosítását tárgyzató határozat hozatalához 60 tag jelenléte szükséges, minél számosabban jelenjenek meg, annyival inkább, mivel ha kellő számban meg nem jelennének 15 napon belül új közgyűlés fog tartatni, melyen az alapszabályok 2 §-ának módosítása tárgyában — tekintet nélkül a megjelent tagok számára — érvényes határozat fog hozatni. Debreczen 1891. Január 31. Tisztelettel a választmány megbízásából Nagy Ferencz elnök.

— A kereskedő ifjak dalestélye csütörtökön este igen fényesen sikerült a Margit-fürdő táncterme szűkebb szikonyult a nagy és díszes közönség befogadására. — A dalárda a műsor egyes pontjait kitűnő szabatossággal adta elő, ughogy csak nem mindet megjárárták; nem nagy dicséretet mondunk ugy a dalárdának, mint annak vezetője Frenzel Rudolf karnagynak, ha oda nyilatkozunk, hogy a kereskedő ifjuság dalárdája ma már oly niveau áll, hogy a nagyobb dalárdákkal szemben sem kell háttérbe zorulnia. — A hangverseny után a táncra kész ifjuság Rácz Károly zenekar mellett viraditt tánczra kelt. A négyeseket 100 pár tánczolta. (Gl.)

— Garáza huszár. Tegnep este egy Molnár nevű 15-ik ezredbeli közhuszár a Teleky utca sarkán berugott fölve kiabált, majd kardját kirántva ijesztgette a járókelőket. A rendőrség azonban a garáza huszárölt kardját elvette s az esztől a parancsnokságának jelentést tett.

— A n.-várdi ipar- és keresk. kamara új titkára dr. Sarkadi Lajos Debreczenben időzik, a hol az itteni kamara ügykezelését tanulmányozza.

— Sétahangverseny tartatik holnap d. u. a Szikszay „Margit”-fürdőjében a következő műsorral: 1. Bécsi szűz, induló Neubauertől. 2. Nyitány a granadai éji szállásból Kreuzertől. 3. Phonograph valzer, Ziehrertől. 4. Asra, dal Rubinstintól. 5. Egyveleg, „Manon”

legujabb op szerelte Cz Jungmann der négyes sárból, Döl

— A Bruckn vos, s Deb megbízatot orvosi ellé lvezetősé tett át; Iguác, vol foglajta el reczen f. a vonalok á belü hi zatott.

— G közönség s ság tagjai méneknek sorolása, v esköltetni minél szám reczeni ló

— Kó akaróinkna s a városi tagjainak, testvérünk végtiztess lenésük r osztozni s rájaldomtól sabb köző (Emke.)

— A benyújtása nem kezdő egyház épi felső leán valamin e vari 2 szo másik isté jélekk most helyé vetkeztetés magánépít és a munk

— A ipartársula vetkező tá niszterhez: meg az eg azért a zót — A z 25-én a „ jótékony c vetkező tel ur 5 frt. S Harsányi I jos, Dr. Ba Hegyi Mih József, Ser Ferencz, V Gyula Ku Miklós, Pre Lajos, Kro bágy Imre Nagy Lajo Molnár A Dankó Mih Rakovszky Csürködy r encz, Szű csak Lászl ur 1 frt 3 Orosz Istv Ormós Kár ton ur 20

— Gy tésere. A gyűjtő biz tegnapi kedelmi a kereskedő napi eredm nak, mert alá, a mely debreczeni ban van a mely a t saját épüle gyűjtés ere fog nyilv gyűjtő biz

— El balkányi Csapó tncz lovai elgáz meghalt. G — K 1878-ik évt áthelyezett mellett az nai ügyosz

— La kerületi or tér 12 ik s — El kalapja va ródott. — pedig bizo cseréjük új kalap. — Eg elarusitónó Czim megtu

— Bif r adiszi tot; határi

Kerestetik

egy 6-7 szobából s megfelelő mellék helyiségekből álló lakás,

Ertekezhetni: Szűcs Kálmánnal a debreczeni takarékpénztárnál.

STANLEY bohóc estély!
A „BIKA” SZÁLLODA disztermében,
1891. Február hó 8 és 10-én
Egy frt belépti-díj.
Minden jegy után egy bohóc jelvény ingyen osztatik.
Lásd a falragaszokat.

ELADÓ a kácz-tüzifa és galy.
Ertekezhetni **Engeszer Józseffel**
Szt.-Anna-utca 2266. sz. alatt (Márton László ur házában.)

Savons de la Jeunesse et de la beauté:
SAVON „LÉDA” Szappan különlegességek, melyeknek minősége rendkívül finom, erős, tartós illattal. E különféle szappan jóságát dicsegetéssel győzni szinte lehetetlen.
Savon au musc de CHINE
POPP-féle Violet Soap
POPP Soap-ja
Gyár és raktár: Bécsben I. Bognergasse 2, valamint Debreczenben: Tóth Béla, (főraktár) Dr. Rothschnek V. E., Baláz A Mihálovits, István, Muraközy L. örökösei, Örvényi Ottó Szilágyi P. M., Tamásy Béla, Füleky P. urak gyógyszerüzletében, ugyancsak Szent-Királyi Tivadar, Csanak J. és Schwarcz B. urak üzletiben és Magyarország minden gyógyszerüzletében, gyógyszerüzletében és illatszert kereskedésében.

Az alföldi takarékpénztár részvénytársulat Debreczenben XVIII. évi RENDES KÖZGYÜLÉSÉT 1891. évi február hó 8-án délelőtti 10 órakor saját iroda helyiségében tartja meg, melyre a részvényesek tisztelettel meghivatnak.
Az igazgatóság jelentése az intézet irodájában 1891. február hó 1-től az érdekeltek által megtekinthető.

Tanácskozás tárgyai:

1. Az igazgatóság jelentése.
2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. A zárszámla betérjesztése és a nyereség felosztása iránti intézkedés.
4. Két igazgatósági tag választása.

Az igazgatóság.

Fáradtság nélkül
és különös idővesztés nélkül igen szép kerestetet szerethetnek oly egyének, kik törvényesen kiállított részletek és sorsjegy társasági könyvecskék eladásával foglalkozni ohajtának. Ajánlatok intézőudok: Betéti társaság **Dirnfeld testvérek** bank- és váltóüzletéhez Budapest V. Fűrdő u. 1. sz.

Ügynökök
kik gazdaságnál jól bevannak vezetve **gépölaj** stb. gazdasági cikkek eladásával egy budapesti gyár részére foglalkozni ohajtának, kéretnek címüket **ECKSTEIN BERNÁT** urhoz hirdetési iroda Budapestben beküldeni.

Alkalmi menyasszonyi ajándék tárgyak
legnagyobb választékban
Porcellán, Üveg Chinae züst, Bronze és Majolika ujdonságok, Ét. Kávé, Tea- és Mosdókészletek, Majolica és Teracotta virágtartók, különféle czélszerű és hasznos disztárgyak és Müipar cikkek.
Ditmar- és Brünner-féle **Salon függő és asztali lámpák.** a legújabb **Villám és Meteor égőkkel** ugyancsak valódi **erfurti Makart csokrokat** ajánl szabott gyári árak mellett **KASZANYITZKY ENDRE** előbb **KUHINKA ISTVÁN K.** Debreczen. Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítik.

FERENCZ JOZSEF

Keserűviz: Egyedül elismert kellemes ízű, természetes hashajtó szer 10 aranyéremmel kitüntetve. Kéretik csak FERENCZ JOZSEF viz, nem pedig Budai vagy egyéb elnevezést használni. Kapható mindenütt. Az Igazgatóság, Budapest, Váci utca 18.

ELADÓ emeletes ház.
Kápolnási-féle n. csapó utcai 335 számú. — Ertekezhetni helyben: **Tőkés Gyulával,** NYIREGYHÁZÁN: **Kubassy Gusztávvval.**

Becsét veszti
a legválasztékosabb étel is, ha nincs étvágyunk. Az étvágy gerjesztésére úgy, mint mindenemű gyomor-bajok ellen melegen ajánljuk t olvasóink figyelmébe **Egger díjjutalmazott szódapasztillát.**
Kaphatók 30 kros eredeti dobozokban a monarchia összes gyógytáiraiban, valamint az **Egger A. Fia** cég gyógyszer-különlegességi gyárában Bécs-Nussdorf.

Dr. Müller főtörzs orvos
BÉCECSKENDÉZÉSEI ÉS LABDACSA
legjobb és kipróbált szer gyuladások, katarhus, magömlések, a huyesóhólyag ki-folyásai (fehérfolyás) ellen, gyors és kitűnő eredménnyel. Gyógyulás gyakran már néhány nap alatt mutatkozik. Ugy ujonnan keletkezett valamint üdült bajoknál alkalmazható Ezen szerek ott is sikeresek, a hó-czinkoldalék és Copai-balzsam használata cubele és santalok stb. eredménytelenül maradnak. Pontos használati utasítás minden egyes megrendeléssel adatik. Ár: 1 adag trissen keletkezett bajhoz frt 1.60, üdült bajokhoz frt 2.50. Postai csomagolásért 25 kral több.
Egyedül kaphatók a valódi szerek, St. Georgs-Apotheke, Bécs V. Wimmergasse 33. Raktár. (F)

Mindenféle **vizi betegség ellen**
ugymint az ezekből eredő betegségek: sárgaság, lép és májdaganatok, légzési nehézségek stb. legjobb szer, a hírneves **Hydropsin** (orvosoktól ajánlva) **Grobstein See-gyógyszertára** Gmunden gyógyhely, felső Ausztria.
Egy üveg ára gyógyhasználati utasítással 1 frt. Csomagolással 1 frt 20 kr.

Arany érem Pécs 1888.
Kárpáti mellszörp
köhögés ellen
mell- és tüdőbetegék részére.
Ezen szörp mell- és torokbajoknál, elnyálkásodás, rekedtség, idült hurut, inger és számarköhögés, nehéz lélegzés, tüdővész, továbbá általános és gyomorgyengeségűnél legjobb sikerrel használtatik.
A mellszörp gyermekeknek is adható. Egy nagy üveg ára 80 kr, egy kis üveg 50 kr.

Kárpáti mellpasztillák
Ezen pasztillák a Magas Tátrán található gyógyfűvek és gyökerekből készülnek, szintén legjobb sikerrel használtatnak a fentebb felsorolt betegségeknek. Egy doboz ára 26 kr.
Kárpáti mellthea
Egy nagy csomag 40 kr, egy kis csomag 20 kr. Szintén kitűnő sikerrel használtatik a fentebb felsorolt betegségeknek.
Valódi minőségben kapható a készítő **Molnar Lipót** gyógyszerésznél Kassán. Debreczenben **Dr. Rothschnek V. Emil** gyógyszerüzletében. (Telefon hálózati 5 ik szám.)

(A sas) „**L'AIGLE**” (A sas)
francia életbiztosító-társaság.
Magyarországi vezérképviselőség
BUDAPEST, V., Harmincza-utca 4.

Részvénytőke	12,000,000 frc.
Biztosítási alap	25,000,000 „
Fennálló biztosítások 1889. végével	74,000,000 „

A társulat elvállal biztosításokat az ember életére tőke- és járadék biztosításokat minden kombinációban a legintányosabb feltételek és mérsékelt díjtelek mellett.
A biztosítottak részesei a társulat tiszta nyereségében, a nyereség nemcsak kilátásba helyeztetik, mint ez némely társaság részéről történik, hanem előzetesen és számszerint a kötvényben kötelezőleg biztosítottak.
Főügynökség DEBRECZENBEN:
KEINER és SCHWARZ
uraknál.